

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

A nemzeti

gondolat érdekes hullámmozgást látni most a megvert Franciaországban. Ha az alakulóban levő új politikai párt népeinek is mondja magát, jelentősége ugyanaz, amit Németország és Olaszország oly sikerrel valósított meg.

A nemzeti gondolat kezd urrá lenni, az elmúlt évtizedek nemzetközi gondolkodása felett, amelynek alapja egy megvalósíthatatlan ideológia volt és sok vérnek kellett elfolyt, sok szenvedésen átmenni az emberiségnek, amíg meggyőződött arról, hogy egy nemzet csak akkor lehet erős, ha saját erejében keresi önmagát.

A nemzeti gondolat nem jelenti a gyűlöletet más népekkel szemben, de a jogos élni akarás alapszik. Egységben összetömörítve, elsősorban saját portájának kérdéseit elintézve, szívesen keresi a megértő jobbot a szomszéd népeknél és fajoknál, azonban egészen más utakon, mint a nemzetközi-ség jelszavai.

A legjobban talán a családból indulhatunk el. Egy család kebelén belül kell először meglenni az összhangnak, az egységnek s csak akkor kereshetjük ezt a többiekkel. Így összekovácsolva egy nemzetet, a többivel is megtalálhatjuk a megértést, azonban a civakodás, a veszekedés nem lehet egy családban sem a jó szülője, tehát egy nemzetben sem, mert akkor nincs meg a megértés s nincs meg az alapja az együttélésnek. Az ezeken a gondolatokon önmagát megtalált, önmagát fegyelmezett nép erőt merít és ezzel az erővel tárgyal másokkal.

A nemzeti gondolat diadala új Európát fog hozni. Új, friss életfelfogással átítatott, a családi életben, a munkán felépített nagy em-

beri közösséget, amely könnyebben oldja meg saját és közös problémáit.

A nemzeti gondolat a szeretet gondolata is és ezen felépítve az új életet, emberibb lesz az egyes nemzeteken belül, éppen úgy, mint

a nagy népcsoportok kebelében.

Minden megmozdulást, amely ily irányban indul, szívesen látunk, mert biztos jelei annak a nagy átalakulásnak, amely ma az emberiségben végig megy.

Kétszázhetven jóllakott gyermek áldja az étkeztetési akciót.

Változatos ebédek, tiszta edények az ovóákban és a Szeretetházban. — Körséta Vitéz Szőnyi Alajos polgármesterrel az ebédeken.

Kedden déli 12 órakor, Vitéz Szőnyi Alajos polgármester végigvezette lapunk munkatársát a gyermekétkeztetés helyein, hogy megmutassa a város új intézményeit. Érdemes volt elmenni, végignézni, mert öröm volt elnézni a kis apróságok ragyogó arcát, érezni a meglepettséget, amit a gondoskodás keltett a kis lelkekben.

Kissé borus napon gördült velünk a városi kocsis s első útja a Rókus utcai ovóda volt. *Gélenesér Mária* ovónő fogad bennünket s a hosszú, alacsony asztalnál ülő gyermekcsereg harsogó hangon köszön:

— Szébb magyar jövőt!

Hát igen, úgy érezzük, így indulhat el a szébb magyar jövő. Innen, ezekből a kis apróságokból, aktiknek arcából ragyogó, kíváncsi szemek mosolyognak elő ránk. Bátrak, beszédesekek s a polgármester bácsi szavaira egyszerre többen is válaszolhatnak. Valami van a levegőben, valami, ami átjárja ezeket a kis lelkeket. A jó ebéd reménye és a hamarosan bekövetkező jóllakottság érzése, ami hányak nincs meg odahaza.

Hamarosan meg is érkezik az ebéd. Hatalmas nagy kannában burgonya, egy lábasban sült vér, egyike a félreismeret, nagy táperejű ételeknek. Nem is merték megmondani a kicsiknek, hogy mi az. Hurkának nevezték el. Amint adagolják, azonnal megmozdulnak a kanalak és csipegetni kezdik s kérdéseinkre, készséggel kiabálják:

— Nagyon jó a hurka.

Nagy adagokat, kenyeret tesznek az ovónéni s csakhamar olyan parázs kis majszolás indul meg, hogy örömet nézni.

Innen a Jókai Mór utcai ovódába visz az útunk. Itt *Klug Józsa* ovónő éppen tálni kezd.

Fehér papírral leterített asztal mellett ülnek a kicsinyek. Az asztal végéig letelepszik Vitéz Szőnyi Alajos polgármester is és elbeszélget egyik másikával. Mi, közben meg azt nézzük, hogy mennyi szegényes, de tiszta ruha, tiszta kis kacsók, nem hiába ott van nem messze a mosdó is és mennyi értelem sugárzik a kis arcokból. Ezek lesznek a jövő magyarsága s bizonyosan eszükbe jut a város gondoskodása, szeretet marad a szívekben és nem gyűlölet a hivatalos urakkal szemben.

Közben egyik megrakott tányér, a másik után kerül a kicsik elé. A sorra következőnek majd kiesik a szeme, amíg pajtását nézi, aki már megkezdte az ebédelést. De aztán mindannyian sorra jutnak és kisebb a zivaj, csak a kanál és a tányérok csörömpölése hallatszik. Mozognak a kis szájacskák, csúszik itt is a hurka.

Innen is elbúcsúznak, aztán a Szeretetház kerül sorra. Innen indul ki az akció. Itt az elemi iskolások kapnak ebédet, azonban — sajnos — a helyiség kicsi befogadásukra s két csoportban osztják ki az ebédet. Az egyik éppen végzett, amikor odaérünk. Sorra odajárulnak az üres tányérral, kanállal és ivóbögrével a főnökhöz és leadják a felszerelést. Aztán jön a másik csoport. Közben az ügyes kedvesnővérek pillanatok alatt ismét felterítnek, szinte gépies gyorsasággal megtelnek a tányérok és eirendeződnek sorba. Kanál, ivóbögre, kancsók vízzel, kenyér, minden szép rendben egymás mellett. A gyermekeknek a tányér fölé kell tenni az egyik kezüket, ezzel jelzik, hogy mindent megkaptak. Amikor a főnöknő meggyőződik, hogy minden rendben van, ima következik s azután az ebéd.

Utána a főnöknő elmondja, hogy az előző nap borjú becsinált leves volt, borsóval és turóslepény. 26 kiló borjúhúsból készült, 270 adagra és 15 kiló turót, öt liter tejfelt használtak el. Elmondja, hogy ma másfél mázsa burgonyát főztek meg s annyian dolgoznak az ebéden a konyhában, hogy alig férnek el egymás mellett, mert bizony a gyerekeken kívül még ott vannak a szeretetházi ápoltak is, akik a nővérekkel együtt hetvenen, szintén várják az ennilót. Egyébként egy ebéd 30 ffillérbe kerül. Olcsó s mégis változatos.

Ezekből a számokból a háziasszonyok el tudják képzelni, milyen nagy munkát jelent az étkeztetési akció.

Megnézzük a nagy konyhát is, a hatalmas üstöket, lábosokat s látjuk azt is, hogy már is készülnek a holnapi ebédhez. Káposztás kocka lesz és utána mandarin.

Lapunk múlt számában már közöltünk egy heti menüt, ugyanilyen változatos az e heti is. Gondoskodás és szeretet tapasztalható mindenhol és talán a legszebb elismerés és hála a gyermekcsereg vidám majszolása és meglepedettségétől sugárzó szemei.

Amint a gyermekcsereget nézzük, eszünkbe jut, hogy mennyivel szébb és jobb megoldás ez, a volt népkonyhánál. Ma a felnőttek kapnak munkát, ha akarnak dolgozni, de hány családnál nem kerül haza a munkabér, hanem borra, kártyára megy el. Olthon aztán az éhes szájacskák görbére ferdülnek, sírás lesz belőle, de ezzel nem lehet jólakni. Most a gyermek megkapja az ebédjét s ha az a felkötött éhez, aki elverte a kerestét, igazságos bűnhődés.

Az új szociális gondoskodás, amint láttuk, nagyon szépen bevált. Reméljük, hogy így megy majd rendben továbbra is és sok halás gyermek fog szívesen visszagondolni erre az akcióra.

— **Olcsóbb előfizetési díjat kérnek a dedektoros készülékek részére.** Az Országos Mezőgazdasági Kamara a földmívelési miniszterhez intézett előterjesztésében, közbenjárását kéri, hogy a dedektoros készülékek tulajdonosai kisebb előfizetési díjat fizessenek. Az indoklás szerint az igen szűk vételi körzettel rendelkező készülékeknek olcsóbb díjat kell fizetni, mint a nagy vevőknek.

SZABADLICEUM.

Napjaink legidősebb háborús színterét világította meg geopolitikai szempontból dr. Szabó Pál Zoltán egyetemi m. tanár a „Háborús Földközi tenger” címen tartott előadásában.

A mohácsi közönség régi, népszerű előadója a földrajztudós alaposságával ismertette a Földközi tenger politikai és hadászati jelentőségét. Rövid történelmi visszaillesztést vetett az ókori népek földközitengeri politikájára, Róma és Karthago élet haláláig, majd rátért a középkori Itália városállamainak torzalkodásaira, ami nagy mértékben elősegítette Anglia világhatalmának kialakulását. Az angolok korán felismerték a Földközi tenger földrajzi jelentőségét s természetesen politikával lassan kiépítették a hadi támaszpontokat a Kelet felé vezető út biztosítására. A Szezei csatorna megnyitása csak fokozta a Földközi tenger jelentőségét s Anglia sietett biztosítani magának Egyiptom Áden és Cyprus sziget birtokbavételével a birodalom legfontosabb életereit.

Anglia világhatalmának kulcsát Napoleon, aki csupán véletlenül múlt, hogy nem Olaszország dicsősége lett, ismerte fel s ezért akarta elfoglalni Egyiptomot. Franciaország a múlt század harmincas éveiben kezdte el a gyarmatosítást Algéria, Tunisz és Marokkó meghódítása által. Olaszország az Itália unita megvalósulása után csak megkésve kezdett gyarmatok szerzéséhez. Végül utalt az előadó az évszázados orosz-törökviszárra is, amelyeknek célja a Bosporus birtoklása révén kijutni a meleg tengerre. Ezután vázolta a mai háború okait, az olasz és angol-törökviszárral egymást keresztező irányvonalait, amelyeknek folytonos ütközése végül is a két párhuzamosan haladó nagyhatalom barátságához, a Berlin-Róma tengeri megvalósulásához vezetett.

Előadása második részében vetített színes képekkel illusztrálta az előadó a Földközi tenger festői vidékeit, városait, exotikus népeit.

A világos áttekintésű, a dolgok lényegéig hatoló és érdekes előadást lelkesen megdicsőítette a szép számmal összegyűlt közönség.

A következő liceális előadást dr. Gergely Pál akadémiai titkár, a Nemzetpolitikai Szolgálat előadója fogja tartani „Erdély dolgos népe” címmel, szombaton este 6 órai kezdettel a Városháza dísztermében.

G. E.

— **Országgyűlési képviselőnk Mohácson.** Dr. Keck Antal városunk országgyűlési képviselője, a legutóbb hófúvás miatt nem bonyolíthatta le lapunkban jelzett programját s ezért folyó hó 9 én érkezik Mohácsra. Dél előtt felkeresi Vitéz Szónyi Alajos polgármestert, akivel a város aktuális kérdéseiről óhajt megbeszéléseket folytatni, majd látogatásokat tesz az egyes hatóságok vezetőinél. Délután 5 órakor a Mohácsi Földmivessék Olvasókörébe látogat el.

Hogyan lehet középlejáratú gazdahitelt kapni?

Megírtuk, hogy a kormány az Országos Földhitelintézet útján középlejáratú gazdahitelek folyósítását határozta el. A kölcsönöket kötelezvényre adják s olyan időre, ahogyan a kölcsönön beszerzett gép, építkezés, stb. törlesztése megkívánja.

Olvasóink közül többen érdeklődtek utána s most hivatalos helyről nyert értesítés alapján közöljük a részletes feltételeket.

A kölcsönt csak jelzálogos fedezetre adják és pedig a felajánlott föld kataszteri tiszta jövedelmének tízszeresét.

Csak olyan befektetéshez lehet a kölcsönt igényelni, amely alkalmas a birtokos jövedelmét fokozni. Így például új üzemi ág bevezetése, a gazdaságban szükséges épület építése, az állatállomány kiegészítése, nagyobb mezőgazdasági gépek beszerzése, általában tehát a gazdaság fejlesztésére fordítható a kölcsön.

A kölcsön törlesztését a folyó-

sító intézet állapítja meg esetenként. Erőteljesebb, nagyobb összegű törlesztést és rövidebb lejáratot állapít meg, ha a kölcsönből eszközölt befektetés nem jelentős a birtokos erejéhez képest, vagy ha a befektetés rövid idő alatt megtérül. Viszont hosszabb, ha csak hosszabb idő alatt lehet a gazdaság jövedelméből kivenni.

A kölcsön kamata évi 5 és fél százalékos, amelyet félévenként, utólagosan kell fizetni.

Az igénylés céljaira az Országos Földhitelintézet által létesített kölcsön-kérvény nyomtatványt kell felhasználni. Ezt a nyomtatványt levélben, vagy levelezőlapra bejelentett kérelemre díjmentesen megküldik bárkinek. Az intézet címe: Budapest, V., Balvány u. 7. Az igénylésnél meg kell jelölni, hogy a fedezetül felajánlott ingatlan 50 holdnál nagyobb, vagy kisebb, mert eszerint változik a nyomtatvány.

Dr. Prakatur Tamás arcképe a Sokackörben.

Vasárnap délután tartotta a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasóköré évi rendes közgyűlést, amelynek külön jelentőséget adott néhai dr. Prakatur Tamás arcképe leleplezése.

Petrovics Károly elnök nyitotta meg a közgyűlést s megnyitóbeszédében méltatta azokat a nagy érdemeket, amelyek Prakatur Tamás emlékét felejthetetlenül teszik ebben az egyesületben. Mint mondotta, néhai dr. Prakatur Tamás működése erkölcsi tőke volt, amely biztosította azt a fejlődést, amelyet az egyesület mutat. Nem tudunk mást adni neki, mint szeretetet s ez a szeretet állította ezt az emléket, hogy az egyesület falain hirdesse nagy elnökét.

Ezután leleplezték az arcképet, amely Kolbe Mihály festőművész alkotása. A kép élethűsége tökéletes, művészi elgondolása és megalkotása pedig ismét gyarapította Kolbe eddigi sikereit.

Petrovics Károly ezután ismertette az egyesületi eseményeket, amelyek során bejelentette, hogy a házépítésre, az erdőbirtokosságtól felvett 1500 pengő kölcsönt visszafizették.

Czernics János indítványára a közgyűlésen jelen voltak elhatározták, hogy az egyenkénti 10 pengős építési kölcsönről lemondanak. Mintegy 60 tag önkéntes adományát jelenti ez, ami az egyesület megbecsülését és szeretetét jellemzi.

A zárszámadás és a költségvelés elfogadása után megválasztották az új vezetőséget az alábbiak szerint:

Elnök: Petrovics Károly, alelnök: Pávkovics A. Pál, háznagy: Pávkovics Máttyás, igazgató: Treuer Ferenc, I. jegyző: Lovák István, II. jegyző: Pávkovics András, pénztáros: Pávkovics Fülöp, ellenőr: Czernics János, ügyész: dr. Schmidt Miklós, könyvtáros: Bubreg Máttyás, számvizsgálók: Árpádi András, Cselinác József, Lovák Antal. Számvizsgáló póttagok: Sárkity János, Kersics Antal.

Választmányi tagok: Kovácsics Péter, Késics Máttyás, Babics Lukács, Bakó János, Pávkovics János, Szajcsán Máttyás, Kunovszki Máttyás, Jánity Antal, Cselinác Péter, Budzsákia Lukács, Kulutác József, J. Kicsics Máttyás, Vitéz Szónyi Alajos, Kalkán János, Kalenity József, Jánity István, Cselinác Antal, Gyurek Miklós, Pávkovics János, Kalkán Márk, Kersics János, Jaksity János, ifj. Verbán János, Gyurok Ilés, Szajcsán János, Bosnyák István, Zubán Antal, Timár József, Vidák Antal, Szajcsán György, Lantos György, Kalenity Máttyás, Szidonya János, Bubreg János, Cselinác Márian, Sárkity György, Vidák Máttyás, Pávkovics György, ifj. Jánity Antal, Lukács György, Pecsvác András, Késity István, Cselinác András. Póttagok: Gyurók Máttyás, Szajcsán János, Gyurek Máttyás, Bubreg György, Balatinác Máttyás, Bubreg János.

Mohács városa a számok tükrében.

A »Városok Lapja« érdekes cikket közöl, amely az 1930. és az 1939-es népszámlálási adatok összehasonlításával a városok fejlődésével foglalkozik. Ha a cikkben foglalt adatokat figyelembe vesszük, akkor Mohács fejlődése igen szomorú képet mutat, más városokhoz viszonyítva. Így a lélekszám emelkedése tekintetében az összes városok között az 56 ik helyen állunk. Ugyanis 1930. évben a város lakosságának száma 17.369 volt, míg 1939-ben 17.889, vagyis a szaporodás mindössze 520 lélek, ami 2,99%-nak felel meg.

Még szomorúbb a kép, amelyet a cikk szerint, a lakóházak építése mutat. A megyei városok átlagos lakóház szaporodása 10,2%, Mohács városáé pedig 1,6%, ennél kisebb a szaporodás Cegléden, Kisújszálláson, ahol mindkét esetben 0,2 a szaporodási százalék, a többi összes városok túlhaladnak bennünket.

Ha a lélekszám szaporodását figyeljük, akkor is kevés a ház-

építés. Ugyanis a lélekszám szaporodásához számítva

118 házat kellett volna építeni, valójában pedig csak 63 ház épült.

A házak száma 1930. évben 3936 volt, míg 1939-ben 3999.

Vannak városok, ahol a lakóházak száma csaknem 50%-kal emelkedett, ilyen Pestszentlőrinc, hol van ettől az emelkedéstől Mohács városa?

A cikk külön ki is emeli Mohácsot, ahol a fejlődés a lakóházak számában feltűnően almaradt az átlagon.

A mi helyi szempontunkból vizsgálva a népszámlálási adatokat a következő képet kapjuk:

1930. évben a lakosság száma a városban 12.092, a szigeten 5.277, vagyis a lakosság 69,2%-a a városban, 30,4%-a pedig a szigeten lakott 1939. évben a városban 12.189 lélek volt, a szigeten 5.700, vagyis 68,1 és 31,9% az arány.

A lakóházak népessége nem mutat kedvező képet, amennyiben 1930. évben 4,41, míg 1939-ben 4,47 lélek volt házanként, ami természetesen következménye annak, hogy házak nem épültek s így nagyobb lélekszám jut egy egy házra.

Érdekes a házankénti lélekszámot összevetni aszerint, amint a városban, vagy pedig a szigeten vannak a házak. 1939. évben belterületen volt 2.400 lakóház, külterületen 1799, vagyis az arány 60 és 40%. A városban egy egy házra 5,08, külterületen 3,56 lélek jut egy egységre, a városban tehát sokkal rosszabbak a lakáviszonyok, mint a külterületen.

Vitéz Szónyi Alajos polgármester most tanulmányozza ezeket a számokat és keres valami segítséget. A segítség, természetesen, csak egy lehet: építeni! Éppen ezért a polgármester összegyűjtött statisztikai adatait a héten Budapestre vitte magával, ahol előterjeszti s egyben megbeszéléseket folytat, hogy miképpen lehetne a városban az építkezést előmozdítani.

Az eddigi elgondolások szerint szaporítani kell a kis családi házakat. Ezeknél igen nagy szükség van építkezésre, mert a csökkenés is itt állott be s ugyanakkor nagy baj van a már meglévő házakkal is, mert — amint már közöltük — jelenleg 26 olyan ház van Mohácson, amely teljesen lakhatatlanná vált.

Nagy szükség van olyan házakra is, amelyek középlejáratú szaporodását jelentenék. Erre vonatkozóan a város polgármestere már nyilatkozott egyszer lapunk hasábjain s terve egy nagyobb városi bérház felépítése. A polgármester abból az elgondolásból indul ki, hogy olyan időkben, amikor a magántőke nem tud építeni, hivatalosan kell építkezni, mert a fejlődésnek megállani nem szabad.

Azt hisszük ebben mindenki igazat ad a város polgármestereinek s reméljük, hogy a közel jövő szebb képet mutat, mint a múlt, amely bizony igen szomorú.

Iparos Bál
farsang szombatján

HIREK

— **A kereszt ünnepélyes kiüggesztése a polgári iskolában.** A mohácsi állami polgári iskola vasárnap délelőtt 3/4 10 órakor ünnepélyes keretek között kifüggeszti az iskola rajztermében a keresztet. Az érdeklődőket ezuton is meghívja az igazgatóság.

— **Albrecht kir. herceg Hercegszántó képviselőtestületében.** Albrecht kir. herceg Hercegszántó határában elterülő birtoka révén, első virilitája a községnek 1742 P. adóval.

— **A Szociális Misszió gyűlése.** A Mohácsi Szociális Misszió Társulat Kuzmics Ferencné elnöklete alatt február 5 én tartotta rendes gyűlését, amelyen Tihanyi János plébános »A jótékonykodás helyes és helytelen indító okairól« tartott előadást. A szegénygondozó szakosztály veze tője bejelentette, hogy január hónapban 164 liter tejet, 77 kg. lisztet és 15 pengő gyorssegélyt osztott szét, az anya és csecsemő védőosztály vezetője pedig 405 liter tejet és 9 betegügyi ebédet nyújtott a szegényeknek. A kórház betegei részére 250 darab újságot küldött a Misszió. A gyűlés elhatározta, hogy a február 16 án kezdődő »Tüdőbaj Elleni Országos Szövetség« mozgalmát támogatni fogja. A szegények részére a Misszió 8 ür-méter fát is osztott szét.

— **Halálozás.** A régi Mohács egyik vezető, sokat munkálkodott tagja özv. *Sepatz Elek* né szül. *Haméder Adél*, életének 86 ik évében, múlt hó 30 án meghalt. Szombaton délután 3 órakor a rom kat temető ravatalozójából temették el nagy részvét mellett. Halálát unokatestvére özv. *Seregly Lászlóné* és széleskörű rokonság gyászolja.

— **Első misealapítvány a fogadalmi templomban.** Nehai özv. *Visy Pálné* született *Vessely Vilma* végrendeletében 1000 pengőt hagyott a fogadalmi templomnak, melyből 200 pengő egy koporsós gyázmisére és 800 pengő a családi sírbolt gondozására szól. Az alapítványt az egyházi hatóság elfogadta s az évfordulati szent mise napját szeptember kilencedikére alapította meg. Ez lesz tehát első alapított szentmise a mohácsi fogadalmi templomban. Vannak ezenkívül más beígért alapítványok is, egy különösen nagy értékű, a melyeknek mind az a céljuk, hogy a fogadalmi templom fejlődését elősegítsék. Alapítványok az egyházközség 1940. évi június 1-én tartott közgyűlési határozata értelmében ingatlanokban is tehető.

— **A vármegye kisgyűlése.** Baranyavármegye kisgyűlése, dr. *Vitéz Horváth István* alispán elnöklete alatt, kedden délelőtti ülést tartott, amelyen Mohácsról és környékéről dr. *Schmidt Miklós* ügyvéd, várm. tb. főügyész és *Gosszmann Márton* földbírtokos vettek részt. A kisgyűlés tárgyalta *Bánfai Sándor* nyug. pénztáros felebvezését, mert a város egy évet nem számított be nyugdíjába, azon a címen, hogy katonáskodása és közigazgatási szolgálatba állása között harminc napnál több telt el — ennyit tesz lehetővé a tűzharcos törvény. — Az alispán a törvény szelleméhez képest a felebvezés elutasítását javasolta *Vitéz Kovách Antal* ny. tábornok a méltányosság alkalmazzását kérte. Az alispán kijelentette, hogy nem akarékoskodni akar egy derék katona és tisztviselő kárára, hanem a törvény ily eljárást ír elő. Ajánlta, hogy már az elvi döntés érdekében is, *Bánfai* felebvezze meg a határozatot a közigazgatási bírósághoz *Vitéz Kun Lajos* esperes felszólalása után a kisgyűlés az alispán elutasító határozatát jóváhagyta. Tudomásul vette a kisgyűlés, hogy Majs község 12 000 pengős költséggel tűzoltószerterát épít. Helyeslőleg vette tudomásul, hogy Hercegtöltés község 200 p-öt szavazott meg az Erdélyért akció javára.

— **Esküvő.** *Waszner Éva* és dr. *széplaki Brückler Elemér* ügyvéd, kormányfőtanácsos Budapesten házasságot kötöttek.

— **Baranyai magyar néphagyományok, mohácsi munkása.** Baranya vármegye közönsége kiadásában egy hatalmas, háromkötetes munka jelent meg a fenti címmel *Berze Nagy János* dr. szerkesztésében, amelynek nemcsak annyiban van mohácsi vonatkozása, hogy a tartalomban foglalkozik velünk, hanem a gyűjtemény egyik szorgalmas munkása is mohácsi. *Schneider Lajos* igazgató, körzeti felügyelő, évek sora óta gyűjti a mohácsi néphagyományokat és a régi népdalokat. Egy ízben hosszabb cikkben is megemlékeztünk értékes munkásságáról, most pedig annál inkább ki kell emelnünk, mert összegyűjtött 700 népdalból, *Schneider Lajos* 360-at gyűjtött össze. Régi, szép mohácsi népdalok sorakoznak fel egymásután, amelyekért valóban kár lett volna, ha végleg elvesznek. *Schneider* nemcsak a szöveget gyűjtötte, hanem a dallamot is s így ezek a régi dallamok is megmaradnak az utókornak. A munkában dr. *Berze Nagy* is meleg elismeréssel emlékezik meg *Schneider* közreműködéséről, akinek csendes, igen sok ember előtt nem is ismert szorgoskodása, nagyrésztben hozzájárult a nagy munka teljességéhez. Megrendelhető *Fridrich Oszkár* könyvkereskedőnél.

— **„Mansz“ jelmezes tea-est.** Február 25-én az iparosok Olvasókörében. Belépődíj 1 pengő egy csésze teával, 2 drb. teperős pogácsával. Kezdetre este 8 órakor, tart éjjelig. Nagy meglepetések. Mindenki ott legyen.

— **Orvosi hír.** Dr. *Órody György*, volt klinikai tanársegéd, gyermekszakorvos és általános orvos, orvosi rendelőjét Báró Eötvös u. 3. sz. alá helyezte át (zsidó templommal szemben).

— **Kisiparomok kereseti adója.** Az 1940. évi 23. tc. új rendelkezést léptetett életbe a kisiparosok adójára vonatkozóan. A kézműiparos, aki egy segédet és egy tanoncot, vagy legfeljebb két tanoncot tart kisközségben 12 pengőt, nagyközségben 16 P-t, 50 ezernél kisebb lakósu városban 20 pengőt fizet keresetiadó címen, saját személye után. A segédek után a fenti csoportosítás szerint 8, 10, illetve 12 pengőt, a tanoncok után 4, 5 illetve 6 pengőt kell fizetni. Az új rendelkezés tehát nem a jövedelmet, hanem az alkalmazottakat veszi alapul s azt, hogy kis-, nagyközségben, vagy városban lakik-e a kisiparos.

— **A cigányok és a szarvas.** *Bánfay József* bankpénztáros, feljelentést tett a csendőrségen, hogy értesülése szerint a „Cigányzaton“-on, amelynek vádászberlője, három özet a cigányok agyonverték. A csendőrség megindította a nyomozást s megállapította, hogy id. Balog György fiatalkorú fiával és Golykóvics János nevű társával egy szarvast agyonverték. Vallomásuk szerint lát mentek szedni a Cigányzatonyra s amikor a szarvast meglátták, nekihajtották a Duna jegének. Itt a szarvas megcsuszott és elesett Erre nekiestek és bal-tával agyonverték. Husát megették, bőrét pedig Schwartz Árminnének 2 P 20 fillérért eladták. Az eljárás megindult.

— **A Legeltető Társulat** tisztújító közgyűlésén az alábbiak lettek megválasztva: Elnök pénztáros Küllösi Sándor, jegyző ifj. Mudiucz József. Választmányi tagok: Bükös Ferenc, Molnár Pál, K. Harci János, D. Kis János, Odri András, Pécsi György Pécsi Péter, Heréb Mátyás, Szücs Mihály, Pavkóvics János, Pavkóvics Mátyás, Gergely György. Póttagok: Borbély Sándor, Bakó Mihály, Horváth József, Kalenics András. Az 1940. évi jövedelem folyó évi február hó 20 án, az Erdőközbirtokosság irodájában ölenként 4 fillérral lesz ki-fizetve. A halászati bér pénz is ott lesz kiosztva. A tagokat ez-úton is értesíti és meghívja az elnökség.

— **Vásárnap áthelyezése.** *Vitéz Horváth István* dr. alispán, Dunaszekcső nagyközség kérelmére megengedte, hogy a március 17-ére eső vásárát, március hó 10 én tarthassa meg.

— **Kapunk-e árvizet?** A mohácsiak igen élénk érdeklődéssel olvassák azokat a kireket, amely Ercsi, Dunapentelen, Szászhalombatta környéki árvizekről, jégtorlaszokról szólnak. Az érdeklődés a részvét mellett saját magunk helyzetének is szól, mert hiszen a jég még mindig itt van s amíg nem ment el, nem lehet tudni, hogy mit hoz a holnap. A lapok szerint repülőbombákkal igyek-szenek a torlaszt szétrombolni. Ez esetleg veszedelmes lehet nekünk, mert az onnan elszabaduló víz könnyen idejöhét, bár a távolság elég nagy s minden emberi számítás szerint nem kell félni tőle. A legjobb lenne, ha megmozdulna a nagy jégpáncél amely jelenleg mintegy 260 km. hosszúságban borítja a Dunát és etakarodna. Ebbe azonban mi nem szólhatunk bele s így várni kell a fejleményeket. Jelenleg a Duna alig 6–10 cm-es áradást hoz csak naponta s még igen messze van attól, hogy komoly aggodalmat okozhasson Mohácson.

— **Feljelentés — semmiért.** A mohácsi szigeti csendőrsőn feljelentést tett *Flácz István*, mohácsi szigeti, Belső Rihai lakos, hogy az épülő félben levő háza előtt volt gerendákat valaki széjjelszórta s egy füstkijáró nyílás záróját ellopott. A csendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a gerendák uban voltak s ezért valaki az út szélére gurította, az állítólag hiányzó ajtót pedig megátá-lták az udvarban s így az eljárás megszűnt.

— **Hamis pénzek.** Mészáros József a Kramer Antal Fiai cég pénzbeszedője egy hamisnak látszó egy pengőst és egy 50 fillérest adott át a rendőrségen. Nem tudta megmondani, hogy kitől kapta az érmekeket. A rendőrkapitányság felküldte a pénzver-débe a hamisnak látszó pénzeket.

— **Pórujlart kis cigány.** Szerdán délelőt *Szivós és Ritter* órák és ékszerész üzletébe egy lánycsóki cigány ment be és órát vásárolt. Válogatás közben a vele volt fia valamit zsebre-vágott, amit az utcáról éppen az üzletbe néző *Matics Miklós* észrevett. Bement az üzletbe és a fiú zsebéből egy kisebb értékű ékszer szedte ki, majd rendő-ért futott, közben azonban rájuk-zárta az ajtót kívülről, nehogy elmenekülhessenek. A rendőrk megállapította a tényállást, azon-ban *Ritter* nem tett feljelentést miután kisebb értékről volt szó s így ezuttal a kis reményteljes cigánycsemete megmenekült a törvény büntető kezétől.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** A belügyminiszter rendeletére minden háztulajdonosnak 1941. február 1 től, akinek lakója van, nyilvántartó könyvet kell vezetni. Kapható: *Fridrich Oszkár* könyv-kereskedésében.

MÁR AZ

Influenza

ELSŐ JELEINÉL SZEDJÜNK

ASPIRIN

T A B L E T T Á K A T

Farsang szombatján jöjjön az IPAROS BÁLRA!

— **Felhívás a légoltalmi házcsoport parancsnokokhoz.** A 83500/1940. eln. lgv. honvédelmi miniszteri rendelet értelmében utoljára hivatnak fel azok a házcsoportparancsnokok, akik az őrség egyéni felszerelésére a 1912 pengő beszerzési költséget a L. Ligához nem fizették be, valamint azok a belső övezeti házcsoportparancsnokok, akik a fenti rendelet alapján a házcsoport 6 pengős tagdíját még nem fizették be, hogy ennek három napon belül tegyenek eleget. További mulasztásuk büntetést von maga után.

— **Bútor és kárpitos üzletét** Király út 9. szám alá helyezte át **Knopfler Bertalan.**

— **Új bejelentési kötelezettség.** A belügyminiszter — mint megírtuk — új bejelentési kötelezettséget alapított meg. Ezzel kapcsolatban közöljük a követendőket. Azok a férfiak, akik a régi rendszerű bejelentési kötelezettségüknek eleget tettek, nem tartoznak új bejelentést tenni. Ezzel szemben a 16—50 év között levő minden nő, külön bejelentőlapon tartozik bejelenteni magát, ha eddig családi alapon volt bejelentve. A 12 éven felüli fiúk bejelentése már múlt évben is folyamatban volt, aki elmulasztotta pótlóan még jelentse be, nehogy megbüntessék. A cselédeket ezentúl a rendes bejelentőlapon s azonkívül az új rendszerű cselédbejelentő lapon, amely az OTI-val kapcsolatos kell bejelenteni. Diákokat, bár csak ideiglenesen tartózkodnak itt, be kell jelenteni, a rendes bejelentő lapon. A 12—70 év közötti férfiak bejelentésük alkalmával a kijelentőszelvényt, állandó kijelentésük alkalmával pedig a bejelentőszelvényt vigyék el magukkal. Aki azt elveszítette másolatot kérhet oly módon, hogy új be-, illetve kijelentőlapot állít ki és ezt két pengős okmány bélyeggel együtt felviszi a rendőrségre. A bélyegkötelezettség alól a szegénységi bizonyítvány sem mentesít. Új és fontos rendelkezés az, hogy ezentúl a háztulajdonosoknak nyilvántartást kell vezetni, a házban lakó személyekről. Tehát nemcsak a lakókról, hanem a családhoz tartozókról is. A lakóknak be kell mutatni a háztulajdonosnak a be- és kijelentőszelvényt, mert csak ezek alapján eszközölhet bejegyzést a nyilvántartásba. Lakó nyilvántartások kaphatók **Fridrich Oszkár** könyvkereskedésében.

— **Borfogyasztási adó egyezség.** A város polgármestere felhívja a bortermelőket, hogy a kedvezményes borfogyasztási adó igénybevétele végett a boregyezség február hó 3-tól, február hó 15-ig bezárólag a 12. számú szobában megkezdődött.

— **Kedvezményes sörápa vetőmag.** A földművelési miniszter kedvezményes sörápa vetőmagot oszt ki. A gazdák a vetőmagért P 2680-at fizetnek, míg a vasúti szállítást és a felárat az állam viseli. Az igényléseket a város-házán kell bejelenteni.

— **Pályázat pénztárosi állásra.** Vitéz **Horváth István** dr. alispán pályázatot hirdet Mohács megyei városnál pénztárnoki állásra s az ezen állásra történő megválasztás folytán esetleg megüresedő egyéb állásokra. Pályázati határidő március hó 3.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1941. évi január hó 31-től 1941. évi február hó 7-ig.

Születések: Csözik Mária, Ruman Mária, Schwalm Anna Mária, Jaksics Mária, Hortobágyi Erzsébet.

Házasságkötések: Balatinácz György és Ivánácz Anna, Schmidt János és Hemrich Mária.

Haldózások: Janka Margit 4 hónapos, özv. Nagy Istvánné 78, Háhner János 79, Ridég Antal 38 éves, dr. Békési Rezső 35 éves (meghalt Bagdadban, mohácsi születésű volt), Gyöngyösi Arnold 20 éves (meghalt 1918-ban az orosz harctéren).

— **Közgyűlés.** A II. Lajos dalkör 1901. évi március hó 1-én (szombat) este, határozatképtelenség esetén március 8-án este 8 órakor tartja közgyűlését a Frontharcos helyiségben.

— **Hatvan facemetét kívágtak.** A MPV mohácsi alomastönöksége panaszt tett a rendőrségen, hogy az állomás területére tartozó „Pali liget”ből 60 facemetét ismeretlen tettesek kivágtak és elvittek. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy fiatalok voltak a tettesek. Az eljárás megindult.

— **Kinél vannak lengyel felszerelési tárgyak?** Az illetékes hatóságok tudomást szereztek arról, hogy a lengyel hadifoglyok katonai felszerelési tárgyakat, takarókat, stb. eladtak polgári egyéneknek. Felhívják mindazokat, akiknek birtokában ily felszerelési tárgyak vannak, hogy jelentsék be a rendőrségen, mert ellen esetben eljárás indul meg ellenük.

SPORT.

Új élet indul

Mohács sportjában, különösen a labdarúgásban, ahol az utóbbi időben teljes nemtörődömség lett urr. Mindezt főként az váltotta ki, hogy a játékosok és a vezetők egy részét behívták katonának, a gazdasági élet az egyesület anyagi helyzetét tette nyomasztóvá, az utánpótlás teljesen hiányzott és a meglévő játékosok-ban és vezető-égben nem volt meg az a törekvés, ami ezen nyomasztó helyzetben szükség lett volna. Mindezek alapján már kritikussá vált az MTE helyzete, sőt egyesekben a szüneteltetés, illetve a megszűnés gondolata merült fel. Azonban egyes törekvő sportemberek, a hollidényben megegyezően megpróbálkoztak az egyesület feltámasztásával, ami reméljük, hogy sikerrel fog járni.

Az egyesület élére dr. Bartók Lajos h. főjegyzőt, a sport nagy barátját választották meg, aki fiatalabb korában szinten aktív sportember volt és különösen a labdarúgásnak nagy szerelmese. Tehát új élet indult meg az MTE-ben az ő irányítása mel-

lett, amelynek első nagy sikere a sportbál nem várt jó anyagi eredménye. Az anyagi helyzet biztosítására, a segélykérésén kívül, még taggyűléssel próbálkoznak, hogy egyesületi létezésüket, tekintve társadalmi mióltoltát biztosítsák.

A legnépszerűbb sportágnak a labdarúgásnak a fellendítésére pedig két régi kipróbált sportembernek Pupp Józsefnek mint szakosztályvezetőnek és Paróczy Istvánnak, mint intező edzőnek teljhatalmú működést biztosított és minden remény meg van arra, hogy Mohács sportja különösen az utánpótlás és fennmaradás szempontjából nagy lépést tett előre.

Sportbál.

A február 1-én, szombaton este az Iparosok Olvasókörében rendezett hagyományos sportbál nem várt erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. A díszes külsőséggel és felvonulással körített sportestélyen nemcsak a város ifjú hölgyreménysegei és sportifjai vonultak fel, hanem ott láttuk a város minden vezető egyéniségeit, akik a sportot mindig szem előtt tartották. A bált dr. Bartók Lajos egyesületi elnök lekes szavai vezették be. A hangulatot és jókedvet fokozta, a szünórán rendezett amerikai árverés, szépség- és csunyasági verseny. A jókedvnek és a mindent elsöpítő hangulatnak csak a reggel 5 órai záróra tudott végetvetni.

A bál sikerének főrésze Faragó Gábor ü. alelnök aki időt és fáradságot nem kímélve dolgozott a sporteredményért.

Felelősszerkesztő:

BÁN ANDRÁS

Laptulajdonos és kiadó:

FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett, felejthetetlen halottunk

özv. Sepatz Elekné

szül. Haméder Adél

elhunyásával mély fájdalomunkat a temetésen való részvétel, virágok küldésével s jóleső részvétükkel enyhíteni igyekezték, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Mohács, 1941. február hó 6.

özv. Seregly Lászlóné és leánya.

ÉRTESÍTÉS.

Bútor és kárpitos üzletemet **Király u. 9. sz. alá** (Korona szálló mellé) helyeztem át. Szíves pártfogást kér **KNOPFLER BERTALAN.**

Dreher

sört kérjen minden üzletben és vendéglőben!
Minősége kiváló, íze elsőrangú.
Minden üvegen rajta van a »Dreher« jelzés és minden üveget »Dreher« címkével látunk el, mást ne fogadjon el!

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	—	—	23.— P
Zab	—	—	20 75 P
Rozs	—	—	19 35 P
Árpa	—	—	18 80 P
Tengeri	—	—	17 50 P
Bab	—	—	42 — P

Eladó

Rókus utca 38 számú ház.

Házvezető

kerestetik február hó 15-re. Válaszlelyeggel ellátott levelek: **CURILOVIC OTTÓ** plébános, Mecsekjános, u. p. Komló címre küldendők.

Gazdák figyelmébe!

MÉNEK, fedezettség céljából rendelkezésre állanak.

Tonheiser utóda gözmalomban.

ELADÓ egy teljes felszerelésű **kovácsszerszám** Kazinczy utca 2.

Autó fuvarozást

helyben és vidékre megegyezés szerint vállalkok. — Az utazó közönség szíves pártfogását kérem:

Béregi András Kossuth L. u. 56. TELEFON: 210. SZ.

Butorbeszerzése

előtt nézze meg háló- és konyhabútor raktáramat

Stollár Ferenc és Fia Mohács, Király ut 3. szám.

Eladó

3800 □-öl föld az osztási dűlőben. Cím: **HARAMZA JÁNOS**, Baross u. 47.

Eladó

a **Kossuth L. u. 48. sz.** ház.

Két üzlethelyiség, egy három szobás lakás, egy szoba-konyhas lakás **kiadók.**

Felvilágosítással szolgál:

özv. Bachrach Győzőné Horthy Miklós u. 44.

UTAZÓ KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Autófuvarozást vállalkok helyben és vidéken, megegyezés szerint. Szíves pártfogást kér: **SÁRKÖZI SÁNDOR** Telefón 132. Széchenyi tér 11. sz.

ELADÓ

egy nagykaliberű H. Heim Wien féle gyártmányu termék fűtésére alkalmas

KALYHA

Abonyi és Bartánál.